SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 16. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Vasa 6 19. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 15 Oktober 1900. | Expedition: Kungstensgatan 56. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 20:e Årg.

Giuseppe Verdi.

Det är naturligtvis icke första gången, som Svensk Musiktidning under sin tjuguåriga lifstid i ord och bild uppmärksammat Giuseppe Verdi. För elfva år sedan lämnade vi våra läsare en lefnadsteckning öfver honom jämte porträtt med anledning af att den berömde maëstron då kunde fira sitt halfsekelsjubileum som operakomponist, enär han d. 17 nov. 1839 fick sin första opera »Oberto, conte di San Bonifacio» uppförd på La Scala-teatern i Milano. Hans nyligen inträffade födelsedag ger oss anledning att åter tänka på den åldrige mästaren, som den 10 oktober fyllde sina 87 år, hälst då tillfälle välvilligt erbjudits oss att meddela ett ypperligt porträtt af honom från senaste tid.

Oaktadt den höga ålder Verdi innehar, visar han sig ännu lifskraftig, och det säges till och med att han för närvarande är sysselsatt med en andlig komposition i anledning af kung Umbertos död. Det är endast ett par år sedan han sände ut i världen de andliga stycken, hvilka under namn af »Pezzi sacri» uppförts på en mängd konserter öfverallt, och han hade redan ingått på sitt åttionde år, då hans sista opera »Falstaff» först gick öfver scenen.

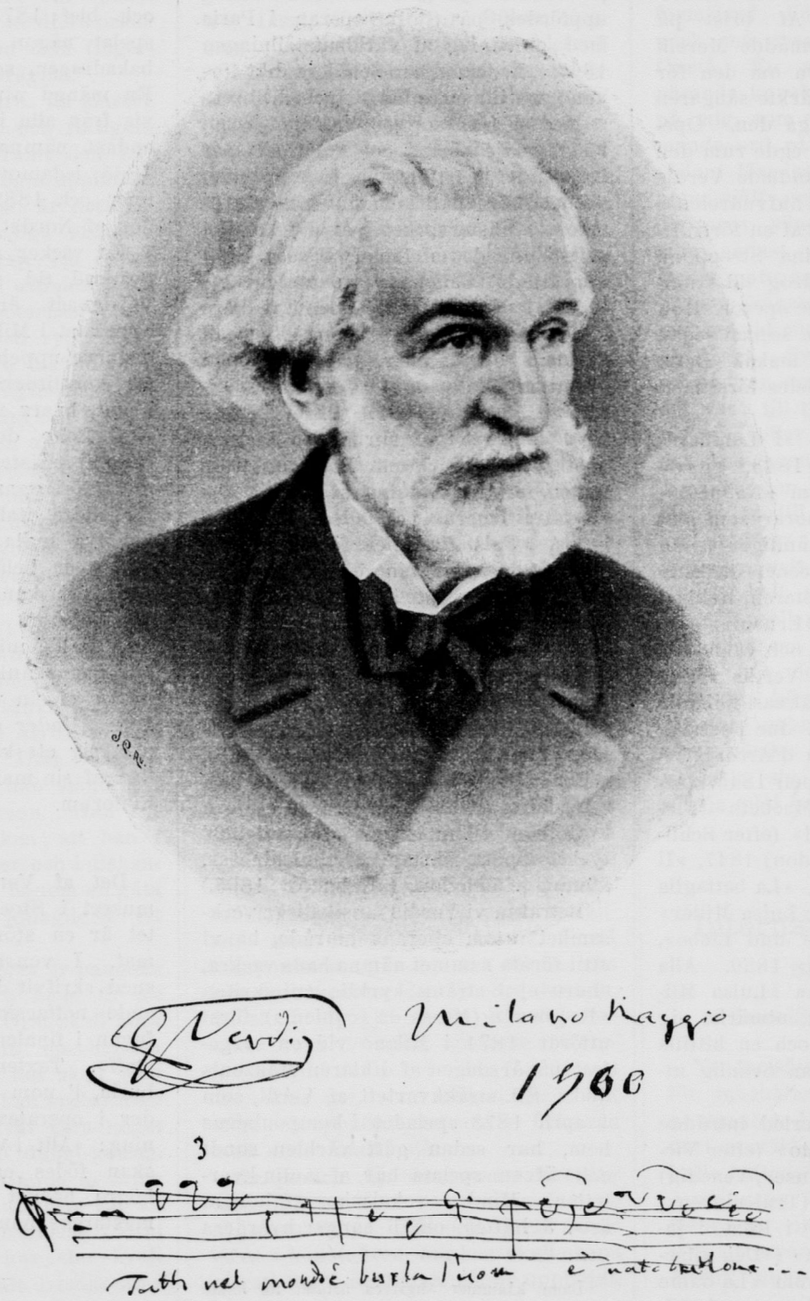

Originalet till porträttet gåfva af Verdi sjelf till Musikhistoriska museum i Stockholm

Giuseppe Verdi föddes d. 10 okt. 1813 i byn Roncole, tre mil från Busseto i Parma, där fadern hade ett litet värdshus och äfven dref något handel. Redan som ung gosse röjande anlag för och trängtan till musik, fick han undervisning däri af byns organist och kunde efter tre år förrätta organisttjänsten i Roncole. Han sändes nu till Busseto för skolstudier och fick ett par år senare plats hos en destillator Barezzi, en ifrig musikvän, som visade honom mycken godhet. Denne skaffade honom ett legat på 600 francs årligen i två år och tillökade summan, så att han kunde resa till Milano att fullkomna sig i musik. Direktören för därvarande konservatorium, Basilij, ansåg emellertid hans musikaliska anlag för ringa och vägrade att upptaga honom bland eleverna, men den unge Verdi fann i Vinc. Lavigna från Neapel, som var »maëstro al cembolo» vid Scala-teatern, en dugtig lärare och gjorde snart stora framsteg. Han spelade utmärkt klavér och skref en mängd större och mindre vokalsaker, or-

kester- och harmonimusik. Han återvände därpå till Busseto, där han i tre år, 1835—38, verkade som föreningsdirigent. Han gifte sig med en dotter till Barezzi och flyttade med henne till Milano, där han, som sagdt, fick sin första opera uppförd, i hvilken han slöt sig nära till Bellini. Framgången hade till följd att direktör Mirelli genast beställde af honom tre operor, af hvilka den första skulle vara en opera buffa. Denna, »Un gjorno di regno», som han måste skrifva strax efter det hans unga hustru hastigt aflidit, röjde ingen talang för det komiska facket och gafs blott en gång, 1840. Verdi vände åter till Busseto, sorgsen och modlös, men Merelli lockade honom åter till Milano att komponera en förut åt Nicolai erbjuden, men af denne refuserad librett af den unge Solero, som författat texten till Verdis första opera. Det var libretten till »Nabucco». Af brist på tenor till titelrolen förmådde Merelli komponisten att skrifva om den för bariton, så att den utmärkte sångaren Ronconi kunde öfvertaga den. Operans första uppförande egde rum den 9 mars 1842 och grundlade Verdis rykte. Den kvinnliga hufvudrolen i denna, Abigail, återgafs af en förträfflig sångerska, Giuseppina Strepponi, som sedan mycket bidrog till framgången af Verdis följande operor. Hon drog sig dock snart från scenen sedan hon 1844 blef Verdis maka. Detta lyckliga äktenskap upplöstes först med hennes död 1897.

Den följande operan »I Lombardi alla prima Crociata», 1843, gjorde nästan samma lycka som »Nabucco», inbringande samma honorar som Bellini fick för »Norma», nämligen 6,800 frcs. Alla italienska scener önskade nu verk af den nye mästaren, hvilken då för Venedig skref »Ernani», som 1844 gjorde stor lycka och vann stor spridning. Till denna Verdis första period kunna vidare räknas följande operor i samma stil, »I due Foscari» (Rom) 1844, »Giovanna d'Arco» (Milano) och »Alzira» (Neapel) 1845, »Attila» (Venedig) 1846, »Macbeth» (Florens) och »I Masnadieri» (efter Schillers »Die Räuber», London) 1847, »Il Corsaro» (Triest) 1848, »La battaglia di Legnano» (Rom) och »Luisa Miller» (efter Schillers »Kabale und Liebe», Neapel) 1849, »Stiffelio» 1850. Alla dessa verk, bland hvilka »Luisa Miller» gjorde mest lycka, utmärka sig genom melodirikedom och en hittills för den italienska operan ovanlig utpräglad rytmik.

En mera lysande period inträdde för Verdi med »Rigoletto» (efter Victor Hugos »Le roi s'amuse», Venedig) 1851, »Il Trovatore» (Trubaduren», efter en spansk dram) i Rom, i januari, och »La Traviata» (»Den vilseförda», efter Dumas' dram »La dame aux camélias») i Venedig mars 1853, hvilka tre operor öfverallt vunnit stor popularitet. Till världsutställningen i Paris 1859 skref Verdi för stora operan, till text af Scribe och Duveyrier, »Les Vêpres Siciliennes» (ital. »Giovanna di Guzman, Milano 1856), en opera som dock ej hållit sig uppe. Därefter följde »Simon Boccanegra» 1857 samt »Un ballo in maschera», Rom 1859. Skrifven för Neapel mötte operan där censurhinder, emedan en konung, Gustaf III, deri mördas. Texten, efter »Le bal masqué» (af Auber och Scribe), måste ändras sålunda, att handlingen i stället rör sig om en guvernör i Boston, och i denna form har operan 1861 i Paris och flerstädes vunnit stort bifall. I Petersburg uppfördes »La forza del destino» 1862 (med tillagda nya nummer, i Milano 1869 och i Paris 1876). En ny bearbetning af »Macbeth» uppfördes 1865 på Théâtre lyrique, och »Don Carlos» uppfördes på Stora operan i Paris med anledning af världsutställningen 1867. I denna har Schillers dikt förvandlats till en mindre lyckad librett.

Med dessa sista verk inträder Verdi i sin tredje period och röjer allt mer inflytandet af Wagner, hvaraf redan »Aida» bär spår men ännu mer »Otello». Mästerverket »Aida», komponeradt för den af Ismaël Pascha 1869 upprättade italienska operascenen i Kairo, hade där en lysande première i dec. 1871 och gick snart öfver all världens operascener. »Otello», med librett af Boïto, uppfördes först i Milano d. 5 febr. 1887. Därefter slog sig Verdi på att skrifva en komisk opera, hvartill äfven Boïto lämnade texten, en bearbetning af Shaksperes »Muntra fruarna i Windsor». Denna opera, »Falstaff», gick första gången öfver scenen i Milano d. 9 febr. 1893, och denna opera är med all sannolikhet Verdis sista verk för scenen.

Af Verdis operor hafva följande blifvit uppförda å kgl. operan i Stockholm*: »Macbeth» (1852), »Ernani» (1853), »Trubaduren» (1860), »Rigoletto» (1861), »Den vilseförda» (1868), »Aida» (1880), »Otello» (1890) och »Falstaff» (1896). På Stora teatern i Göteborg har utförts af Gandelius' tyska operasällskap »Nebukadnesar, konung af Babylon» (»Nabucco», 1865.)

Betrakta vi Verdis musikaliska verksamhet utom operans område, ha vi att i första rummet nämna hans vackra, ehuru ej i sträng kyrklig stil skrifna »Requiem» (Messa da requiem»), först utfördt 1874 i Milano vid en sorgefest på årsdagen af diktaren Manzonis död. En stråkkvartett af Verdi, som 1 april 1873 spelades i komponistens hem, har sedan gått världen rundt och äfven spelats här af Aulin-kvartetten. Mindre vokalsaker af honom äro: 3 häften, om 6 sånger hvardera med piano, »L'esule» och »La seduzione» för basröst samt romanserna »Il poveretto», »L'abbandonnata» och »Stornello» med piano samt en »Notturno, »Guarda che bianca luna», för sopran, tenor och bas med obligat flöjt och piano. Hans ungdomsverk och »Pezzi sacri» äro förut omnämnda.

Men Verdi är icke allenast en stor musiker, han är äfven en stor patriot, afgudad af sina landsmän, och en skicklig landtbrukare, hvarom hans stora landtegendom Sant' Agata nära födelsestaden Busseto bär vittne. Sju månader af året tillbringar han på landet, med stort intresse skötande om sitt jordbruk och sin trädgård, tillika en stor djurvän. Rik, som han är, utöfvar han också stor välgörenhet. Vintern tillbringar han i ett palats i Genua. Såsom världsberömd och framstående italienare har Verdi 1860 valts till ledamot af italienska parlamentet och blef 1875 senator, men har ej spelat någon politisk rol, mera tillbakadragen, som han är, än äregirig. En mängd utmärkelser har naturligtvis från alla land träffat honom. Att endast nämna vårt eget, blef Verdi 1865 ledamot af Musikaliska akademien och 1889 utnämnd till kommendör af Nordstjerneordens första klass.

En vacker minnesvård, som i obegränsad tid skall göra Verdis namn välsignadt, är det musikerhem han upprättat i Milano. Under senaste juldagarne uppehöll sig Verdi i detta för att konstituera dess förvaltningsråd, bland hvars medlemmar nämnas Arrigo Boïto, den bekante komponisten och librettisten, senatorn Negri och musikförläggaren Ricordi. Detta hem för äldre italienska musiker, hvilka behöfva hvila eller helsans återställande, är beläget vid en lugn öppen plats och kan emottaga 60 män och 40 kvinnor. Det har kostat Verdi mer än $1^1/_2$ million lire. Till detsamma har han skänkt alla inkomster han åtnjuter af sin författarerätt från 1 jan. i år. Under en bönsal i huset befinner sig ett kapell, där Verdi vid sidan af sin maka skall erhålla sitt sista hvilorum.

Det af Verdi till Musikhistoriska museet i Stockholm skänkta porträttet är en större fotografi i kvartformat. I venstra hörnet har han på sned skrifvit det här under bilden stående notfacsimilet, som är början af fugan i finalen till sista akten af »Falstaff». Texten: »Tutto nel mondo è burla, l' uom è nato burlone . . .», lyder i operatextens svenska öfversättning: »Allt i vår värld är tokigt, menskan födes en toker . . .». Nere vid högra hörnet af porträttet befinnes mästarens namnteckning.

Inom klammer angifves årtalet för första uppförandet.

Tankar om Musik och musikundervisning

af *Elise Saiger.*

(Forts.)

Genom fingeröfningar blifva fingrarna lika utbildade; de mista sin naturliga styfhet, och anslaget blir därigenom lättare och behagligare.

Den spelandes lugn ligger mest i handens lugn. Öfver- och undersättning har många svårigheter med sig. Man förledes därvid allt för ofta att förändra handens ställning; man vrider den, och på samma gång armbågen, än åt höger än åt vänster, ut ifrån eller inåt sidan. Handen blir därigenom orolig, spelet likaså. Men ju mindre man bringar handen ur dess normala ställning, ju mer man ger akt på att undvika den hörliga och synliga öfver- och undersättningen, desto renare och jämnare blir spelet. Alla dessa fingeröfningar medföra också den fördelen, att genom dem fingersättningen blir mer inpräglad.

Ögat är handens förare. Ju klarare detta ser, desto säkrare och riktigare återgifver denna, så framt den har tillräcklig öfning, hvad ögat uppfattar. Den allmänna musikläran är det medel, hvarigenom vårt öga skärpes. Genom nöjaktig kunskap om notor och klaviaturindelningen utfinner detta strax tonernas och noternas plats, medan läran om takt och rytm lättar uppfattningen af svårare taktindelningar. Men tempo- och dynamiska beteckningar visa, hur hand och fingrar skola användas, antingen till långsammare eller hastigare rörelse, till starkt eller svagt tryck. För den, som icke förstår att med säkerhet använda dessa regler, blir spelet mycket svårare. Man skall t. ex. spela ett stycke, som har 6 kors, är skrifvet i $^4/_4$ takt och begynner med upptakt; den vänstra handen har under tiden åttondelstrioler, den högra enkla åttondelar, tempot är Presto. Jag kan inte tänka mig, att eleven kan utföra detta stycke riktigt utan främmande hjälp. Utan kunskap om skalorna kommer han ständigt i konflikt med de 6 korsen. Han vet icke hur han skall räkna; att han i basen har åttondelstrioler och i diskanten enkla åttondelar är honom en gåta och af Prestot blir antagligen ett Adagio.

Jag sade förut att ögat är handens förare. Öfver öga och hand är nu örat satt till domare. Örat skall höra om ögat har sett rätt, om handen har gripit rätt. Dock, det skall göra ännu mer. Ett stycke kan spelas utan fel men utförandet likväl vara högst bristfälligt på grund af dåligt anslag. Att förbättra det sistnämnda är örats uppgift. Detta måste utbildas till att riktigt bedöma ett ädelt anslag. Örat skall lära fingrarna, hur stor kraft det skall användas för att åstadkomma en full, stark ton, hur liten för att bilda en svag, mjuk sådan. Men för att nu lära handen att utföra och örat att höra väl, spela vi forte, piano, crescendo och decrescendo såsom särskilda öfningar för att kunna åt dessa öfningar offra hela uppmärksamheten. Först när eleven har öfvat alla dessa nyanser hvar för sig, skall han kunna använda dem i sina stycken med rätt insikt.

Strängt och samvetsgrant må man arbeta, om man vill behärska alla tekniska svårigheter; dock, en smula tålamod, och resultatet skall blifva så mycket större. En noggrann öfning är icke kännemärke på en pedantisk karaktär, den visar tvärtom den allvarligt framåtsträfvande eleven. Vore öfningarna endast för småsjälar, skulle icke stora män ha föreskrifvit dem. De skulle icke i åratal ha arbetat på sina studieverk, om de berömda öfningarna i dem vore onyttiga. Hade, mån tro, Liszt, Kullak, von Bülow o. a. utan dessa blifvit, hvad de blefvo? Skulle Kullak ha utgifvit sin oktavskola, om han icke pröfvat dess nytta på sig själf. Vi erkänna i konstverket skönheten hos det hela men tänka icke på utvecklingens olika grader. Hvem tänker på Mozarts och Beethovens första teoretiska arbete när man är gripen af deras musiks förtrollning?

Men göra då öfningarna ensamt konstnären? Nej, de äro icke nog; till ett vackert utförande hör mycket mer den inre, insiktsfulla uppfattningen.

Man skall föredraga med hjärtat, heter det. Ja, jag tillstår med glädje, att detta utöfvar ett stort inflytande på vårt spel, men kan man endast och allenast följa dess inflytande? Kan icke också hjärtat bedraga en? Hvad skall då vårt spel uttrycka, *våra* känslor och tankar eller komponistens? Jag anser att det är den reproducerandes pligt att ställa sitt eget »jag» i bakgrunden och föra fram verket inför åhörarne i den producerandes anda.

Komponisten lägger sitt eget jag in uti sina alster. Men kunna vi förstå honom, om exekutören, i stället för att låta musiken själf tala, tvingat på den sina egna känslor? Lätt går spelet, vid alltför stort mått af känslofullhet, öfver till sjuklig sentimentalitet. Men huru skola vi då förstå komponisten, när hjärtat allena icke kan åstadkomma det, ty vore det nog, då skulle de hjärtegoda människorna också vara de bästa spelarne. Hvarför äro de det icke? Jo, för det att de sakna det, som fullkomliggör allt stort och upphöjdt, det som vi beteckna med ordet anda, själ.

Ja, anden är det, som i förening med hjärtat låter oss tränga in i all skönhets djup. Själ och hjärta måste lefva i konstnären, om han skall skapa något stort, återgifva något upphöjdt. Därför må den, som söker förädla sitt hjärta, också icke försumma sin ande. Konst- och litteraturhistoria, filosofiska och estetiska betraktelser utvidga själ och hjärta och gifva oss förmåga att efter egen insikt bedöma ett verk. Du vill icke blifva komponist, men du vill gärna uppfatta komponistens anda. Nåväl, så rikta din egen ande med sådana slags kunskaper, sök att komma långt utöfver den allmänna musikläran, gör dig förtrolig med harmoni- och formläran, med kontrapunkten, och du skall förvåna dig öfver de aldrig anade skönheter, som du får se och höra. Då skall det först blifva dig klart, huru mycket du förut gick tanklöst förbi. Det är icke möjligt, att hjärtat kan tilltalas af allt, som den klassiska musiken bjuder; ty hvad anden icke kan fatta, klingar främmande och likgiltigt för hjärtat. Hvad är Bach och Händel för oss utan harmoni- och formlära? För att rätt förstå deras verk må man framför allt *läsa* och förstå. En som spelar Bach utan nämnda kunskaper gör samma intryck på mig, som en, den där uttalar främmande ord utan att förstå dem. Ett sådant föredrag blir tröttande för honom själf och andra. Likaså skall åhöraren vända sig bort från den, som endast mekaniskt och själlöst spelar notorna.

Den frågan kan nu göras, huru mycken tid som fordras för att komma så långt. Svaret blir: det kommer an på hur man vill idka musik. Skall det vara till tidsfördrif, vill man spela för sig eller likasinnade, ja, då blir det ens egen sak, hur man vill tillägna sig den. Men den, som sträfvar längre än till ytan och vill odla smaken utöfver det »populärt»-triviala, den som valt musiken till lifsuppgift, till sitt kall, antingen för att uppträda offentligt eller för att verka som lärare, den må studera med allvar och kraft, hos denne bör finnas längtan efter den högsta fullkomlighet. Människans naturliga musikaliska anlag skola vårdas och utdanas, om de skola utveckla sig till konst, om de skola glädja själ och hjärta.

Internationella Musiksällskapet.

Innehållet af dess «Tidskrift».

Vi fortsätta här med redogörelsen för innehållet i *Zeitschrift der Internationalen Musikgesellschaft* efter senast anmälda, 8:de, häftet. Jemte de i alla häftena förekommande artiklarne Aufführung älterer Musikwerke. Vorlesungen über Musik. Nachrichten von Hochschulen, Lehranstalten für Musik und Vereinen. Notizen. Kri-

tischer Anzeigen der neu-erscheinenen Bücher und. Schriften über Musik. Zeitschriftenschau. Eingesandte Musikalien. Neue Kataloge. Mitteilungen der Internationalen Musikgesellschaft. Fragen und Auskünfte. Neue Mitglieder — är innehållet följande (med författarens namn före hans artikel):

Heft. 9. Arthur Pougin (Paris): M. Camille Saint-Saëns comme écrivain — Maur. Chassang (Paris): La Musique à Paris — Rob. Hirschfeld (Wien): Oper i Wien — Reinh. Starke (Breslau): Noch einmal: Der Gesangunterricht an den höheren Schulen, speziell: Gymnasien.

Heft. 10. William Behrend (Kopenhagen): J. P. E. Hartmann — E. L. Chavarri (Madrid): Le Mouvement musical en Espagne — S. Levisohn (Kopenhagen): Volkskonzerte — Hugo Goldschmidt (Berlin): XXXVI Tonkünstler-Versammlung des Allgemeinen Deutschen Musik-Vereins — Karl Grunsky (Stuttgart): Stuttgarter Kammermusikfest. — M. Seiffert (Berlin): Händelfest in Bonn.

Heft. 11. A. H. D. Prendergast (London): The Man's Alto in English Music — M. Chassang (Paris): Le Congrès de Musique à l'Exposition universelle — W. N. F. Sibmacher-Zijnen (Rotterdam): Die Nederlandsche Toonkunstenaars-Vereeniging — K. Nef (Basel): Schweizerisches Musikfest in Zürich — T. Rothkegel (Neisse): Das 14 schlesiske Musikfest — G. R. Kruse (Ulm): Lortzingfeier in Pyrmont — K. Grunsky: Bruckners F-moll-Messe.

Heft. 12. Nic. Findeisen (Petersburg): Die Oper in Russland — Ch. Maclean (London): Music in England — A. H. D. Prendergast (London): The Music of the Ober-Ammergau Passions-Play, 1900 — J.-G. Prod'homme (Paris): Le Congrès d'Histoire de la Musique — O. G. Sonneck (New York): Die musikalische Zeitschriften-Litteratur.

Jahrgang II (Oktober 1900)

Heft. 1. Nic. Findeisen: Konzerte in Russland — Ad. Lindgren: Musik in Stockholm — E. L. Chavarri (Madrid): Le Mouvement musical en Espagne — Emile Pierret (Paris): La Sonate ancienne et moderne — E. Krause (Hamburg): Chronologisches Verzeichniss der bisherigen Aufführungen von Händel's Werken in Fr. Chysanders Bearbeitung.

* * *

Af artiklarne i dessa häften, för hvilkas innehåll ej här kan närmare redogöras, fästa vi särskild uppmärksamhet vid den som rör våra egna musikförhållanden i d:r Ad. Lindgrens uppsats.

I början af denna påpekas våra folkvisor, våra berömda sångerskor Jenny Lind och Kristina Nilsson samt Upsala-sången, hvilka utomlands vunnit så stort rykte; derefter omnämnes vår k. opera och hvad som å dess scen utförts under säsongen 1899—1900. Vidare omtalas sekundteatrarne och konsertlifvet i hufvudstaden, hvarvid naturligtvis våra äldre och yngre tonsättare samt våra förnämsta musikartister komma till tals. Ehuru kort, endast 4 sidor, är uppsatsen likväl mycket koncis och innehållsrik.

Musikpressen.

På Carich & Jänichens förlag(Leipzig e Milano) ha utkommit:

för piano, 2 händer:

Bottazzo, Luigi: 3 Pezzi, Op. 125: N:o 1 *Berceuse*, N:o 2 *Minuetto*, N:o 3 *Notturino*, à Mk 1;

Ravanello, Oreste: Tre Pezzi, Op. 52 N:o 1 *Gavotta*, N:o 2 *Mazurka* à 1 Mk, N:o 3 *Romanza* Mk 1,25.

för violin, violoncell et piano:

Lucietto, Giuseppe: Deux petits trios, N:o 1 *Contemplation*, N:o 2 *Scène Villageois* à Mk 1,60.

* * *

Af samlingen *Svensk Sång* har utkommit N:o 36, innehållande för piano: Alfred Cellier: Pas de quatre ur operetten »Dorothy;» — för sång: H. P. Johnsen: Öfver Damon (forts.); Peterson-Berger: Dalmarsch (En flock dalkarlar tågar hem från sommararbetet), ord af E. A. Karlfeldt — Fredmans Epistlar: 64 (forts.), 65.

Samtliga ofvannämnda pianostycken af de italienska komponisterna innehålla vacker salongsmusik, icke utan originalitet, och äro lätta att utföra. Äfven triorna, hvar och en i 1 sats, erbjuda god musik för hemmet utan nämnvärda svårigheter för de utförande.

Litteratur.

På Albert Bonniers förlag har utkommit:

Algot Lange: *Om Tonbildning i sång och tal.* Föredrag, hållna i Stockholm och Helsingfors. Pris Kr. 2,50.

* * *

Kyrkosången. Sällskapet »Kyrkosångens vänners» årsskrift; utg. af G. T. Lundblad.

N:o 3 (Juli—Sept.) innehållande: Hvad kan göras för sångens höjande vid våra gudstjänster? Föredrag af en kyrkomusiker — »Tempelsångens vänner» — Psalmvallistan (slut) — Om koralpreludier — Sångföredrag i Tådene m. m.

Den ofvannämnda boken af Algot Lange börjar med följande dedikation: »Sånginvaliderna», hvilkas ögon och öron öppnats genom missräkningar och lidanden, tillägnas i liflig medkänsla dessa föredrag.

De unga lyckliga, som ingenting veta och för hvilka det konstnärliga tonbildningsstudiets allvar är främmande, nås ej af mina ord. (Sept. 1900, A. Lange).

Langes bok berör i en Inledning hufvudsakligen sångundervisningen i skolorna, som han anser förvänd och grundläggande dålig sångmetod i allmänhet, och innehåller för öfrigt följande kapitel: 1 Resonans. 2 Stämbanden. 3 Luftfunktionens betydelse, 4 Andningens automatism. 5, 6 Komprimering och hämmad utandning på ton. 7 Stockning. Praktiska öfningar. 8 Vokalerna differentieras. Munställning. 9 Kriser. 10 Praktiska öfningar (forts.). 11 Konsonanterna artikuleras. 12 Vokalattack. 13 Messa di voce. 14 Lyten. 15 Text. 16 Register. 17 Föredrag. 18 Utbildningstid. 19 Tonbildning som kurativ faktor. 20 Hygien. 21 Olämplig undervisning. Afslutning.

Hvad hr Lange har att säga i denna bok torde för många vara kändt genom hans föreläsningar och referaten öfver dem. Hans åsigter om sång och hans sångmetod äro för öfrigt förut framställda i hans 1898 utgifna bok «Om sång», hvilken vi nämnda år underkastade en granskning. Då vi emellertid ej kommo att redogöra för innehållet af de nämnda föreläsningarna, skola vi inom kort närmare göra reda för deras innebörd, framställd i ofvannämnda bok.

Följetong.

Marions melodi.

Ur Fr. Adrien Boieldieus lif.

(Forts. fr. N:o 14.)

Sedan hon yttrat desse ord kastade hon kring Marions täcka gestalt en svart vid kappa, och Adrien — så hette ynglingen — tog flickan i sina armar, så lätt och varsamt, som en far sitt barn; den gamla Louison trippade förut med en lykta, hostande och harklande; det är sålunda den lilla karavanen framställer sig för oss på sitt tåg genom Rouen's gator.

Regnet hade upphört, men det var kallt; Marion yttrade icke ett ord, men hon smög sig till sin beskyddare, och hennes jungfruligt rena andedräkt berörde med sina ljumma fläktar fridsamt och jämnt Adriens kinder, och hennes lockar, satta i rörelse af blåsten, smekte hans panna. Han framskred drömmande och så långsamt, att den gamla ofta vände sig om och frågade: »Kanske hon är för tung för er?» »O, nej, visst inte!» svarade han då raskt och eldigt. Snart stannade dock den gamla frun framför ett smalt

hus och sade: »här bor Marions faster». Vid dessa ord studsade ynglingen, han trodde nämligen att han med sin dyrbara börda knappt hunnit mer än några få steg från teaterbyggningen. Han måste nu bära henne en trappa uppföre. — Ett åldrigt, godmodigt blickande fruntimmer störtade fram i detsamma med förskräckelsen målad i sina drag, och tog den unga flickan, gråtande och kyssande, ur Adriens armar. —

Tillåtes det mig att i morgon höra efter om mademoiselle Marion befinner sig bättre!» frågade ynglingen, under det han dröjde att gå.

»Ja visst!» log skalkaktigt Marion. »Jag tackar er hjärtligt för den tjänst ni gjort mig, och ber att få veta ert namn.»

»Adrien Boieldieu, äldste son till sekreteraren hos Hans Eminens kardinalen af Larochefoucauld.»

»Boieldieu! det är ett eget namn!»

»Så mycket mindre kan ni glömma det.»

»Det är möjligt!»

»God natt!» —

»God natt!»

II.

Denna egendomliga scen följdes af en liten ömt rörande idyll. De båda friska, glada, vackra barnen sågo hvarandra åter, sågo hvarandra ofta — och älskade hvarandra.

Deras böjelse var så djup och innerlig, att båda snart icke mer förmådde fatta tanken på skiljsmessa. Marion var ett fader- och moderlöst, värnlöst barn af knappt fyllda 16 år, och hennes enda rikedom bestod uti ett sällsynt behag och en underskön röst. Huruledes hon råkat i händerna på teaterdirektören, var henne okändt. Från sin första barndom hade hon blott *ett* minne, nämligen en liten, vemodig, mild visa, — en gammal skottsk melodi, hvilken, såsom hon påstod, en gång blifvit sjungen för henne af ett skönt, bleklagdt, blondt fruntimmer, som hon kallat moder. Denna melodi sjöng hon ofta och Adrien kunde aldrig höra den nog. Den hade för honom en alldeles obeskriflig tjusning, och han bad henne, hvarje gång de sammanträffade, att få höra det oförgätliga

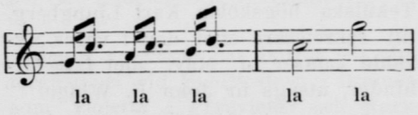

orden därtill mindes hon icke. Då hon sjöng dessa toner, tillslöt han sina ögon, eller ock lutade han sitt vackra hufvud mot handen, och drömde därunder om allehanda härliga saker och ting; understundom gnolade han sakta med. Blott under repetitionerna fingo de tillfälle att råka hvarandra; där, under de målade träden, belysta af den oljdränkta pappersmånan, på gräsbänkar af grofhyfladt träd, emellan linor, lampor och skrangliga kulisser, uppspirade den hulda blomman af deras oskyldiga kärlek; denna kärlek göt sin förklarade glans öfver hela deras usla och brokiga omgifning.

På Marions begäran hade man lämnat den unge mannen tillträde till repetitionerna. »Han kan så mycket i musik», yttrade hon till direktören, hvars gunstling hon var, — »och han går hvar afton till organisten Broche, för att taga lektion. Alla mina roler förstår han så väl att inlära mig, och han hör straxt om den odräglig Herr Carreaux spelar falskt på sin violin, eller om gamla Martin faller in för tidigt; sannerligen blir icke han en gång en stor musikus!»

Bevekt af dessa loftal, tillät direktören, som på samma gång var truppens musikdirigent, den unge Boieldieu att understundom på repetitionerna anföra någon ouvertyr eller någon akt, och det gick alltid undransvärdt väl; musikgubbarne sågo därvid högst belåtna ut och förvånades icke litet öfver sina egna prestationer. Under dessa första försök var Adrien öfvermåttan lycksalig. »Ser du» sade han till Marion, som stolt och strålande af glädje, under hans ledning, sjöng sina partier, — »ser du, jag börjar nu att lyfta vingarne till flykt — till en *högre* flykt, jag pröfvar mina krafter; men jag har föresatt mig att blifva en musiker af äkta skrot och korn, och icke endast en exekutör och anförare, nej jag skall äfven komma att skrifva, och skrifva mycket musik. Jag skall komponera operor, och dem skall du sjunga, och därefter skall du få se huru våra namn skola blifva kända öfver hela världen.

»Och då skola vi bli rika, gå grannt klädda, ständigt resa vidt omkring, och bo i präktiga våningar», — fortsatte Marion.

»I Paris måste vi lefva, och där kommer Méhul till oss, och den härlige Grétry. De skola trycka min hand och vänligt och gladt samspråka med mig.»

»Men de skola också beundra din lilla näpna fru, och alla människor skola tala om huru högt vi älska hvarandra, och hur lyckliga Adrien och Marion äro.»

Adrien log och kysste innerligt den retande profetissans små täcka händer.

Ack! snart nog flydde den intagande drömmen! den glada leken skulle få ett sorgligt slut. Adriens musiklärare, den knarrige organisten Broche, blef tillfälligtvis underrättad om sin elevs studier på egen hand. Skummande af vrede hastade han till Adriens far, och upptäckte för honom sonens »hyggliga tilltag»: »Jag sa' förut att det skulle bli ingenting af honom, — nu ser ni själf att mina ord ha besannats. Pojken är en inbilsk dagdrifvare, utan minsta talent!»

I följd af dessa och dylika tillvitelser blef den unga Adrien, midt under sin verksamhet som dirigent, plötsligen öfverraskad, bortförd och strängt bevakad! då man åtta dagar därefter gaf honom friheten, var skådespelaretruppen, till följe af en »befallning från högre ort», bortrest och spårlöst försvunnen. (Forts.)

Dödsfall

inom musik- och operavärlden 1899.

Altès, Ernest, Eugène, violinist, f. d. kapellmästare vid stora operan i Paris, f. 28 mars 1830, † på sitt gods i Saint-Dié under sommaren.

Bentzon-Gyllich, Oscar, f. d. operasångare, telegraftjänsteman i Finland, f. 3 sept. 1847 i Frediksborgs slott i Danmark, † i Åbo i början af året.

Bertrand, Eugène, en af direktörerna för Stora operan i Paris, † därst. 30 dec., 65 år.

Billing, Elma Charlotta, född *Ström,* f. d. operasångerska vid K. operan i Stockholm, f. 3 april 1822 i Bro socken (Uppland), † den 14 juli i Stockholm. Gift 1846 med landskapsmålaren Th. Billing.

Boberg, Carl Magnus, f. d. regissör vid K. teatern i Stockholm, f. 14 sept. 1838, † härst. 26 april.

Bresil, Jules, diktare af operatexter m. m., † i december i Paris, 82 år.

Breslaur, Emil, bekant musikpedagog, musikskriftställare, f. 29 maj 1836 i Kottbus, † 26 juli i Berlin.

Cavallié-Coll, Aristide, berömd fransk orgelbyggare, f. i Montpellier 4 febr. 1811, † i Paris i dec.

Dustman-Meyer, Marie Louise, berömd tysk operasångerska, f 22 aug. 1831 i Aachen, † 2 mars i Charlottenburg, Berlin.

d'Ennery, Adolphe (hette egentligen Eugène Philippe), produktiv teaterförfattare, † d. 26 jan. i Paris, 87½ år gammal.

Forster, Sophie, hertigl. sachsisk kammarsångerska, sånglärarinna, † 27 febr. i Wien.

Hausegger, Friedr. von, jurist, ansedd musikskriftställare, f. 26 april 1837 i Wien, † 24 febr. i Graz.

Hertel, Peter Ludvig, musikdirektör och balettmusikdiregent vid K. operan i Berlin, f. 1817, † därst. 13 juni.

Jan, Karl von, filolog, professor, musikhistor. författare och kördirigent, f. 1836 i Schweinfurt, † 4 sept. i Adelboren (Schweiz).

Jansson, Joh. Christian, framstående dekorationsmålare vid K. operan i Stockholm, född 1845 och † därst. 15 juli.

Joachim, Amelie, f. Schneeweiss, berömd altsångerska, f. 10 maj 1839 i Marburg, † 3 febr. i Berlin. Gift med violinprofessorn Jos. Joachim.

(Forts.)

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. teatern. Okt. 1, 10 BIZET: *Carmen* — 3 DONIZETTI: *Leonora* — 4 MOZART: *Trollflöjten* (Papagena: frk Hallgren) — 6 — 15 AUBER: *Fra Diavolo.* 7 GOUNOD: *Faust* — 8 HALLÉN: *Valdemarsskatten* (Ava: fru Jungstedt) — 11 THOMAS: *Mignon* — 12 v. FLOTOW: *Martha* — 13 NICOLAI: *Muntra fruarna i Windsor* — 14 VERDI: *Aida.*

Vasateatern. Okt. 1—15 AUDRAN: *Dockan* ($^{12}/_{10}$ 50:de gång.) — 7, 13. SIDNEY JONES: *Geishan.*

Olympiateatern Okt. 1—8 HERBERT: *Trollkarlen vid Nilen* (Cleopatra: fru André, konungen: hr Engström).

Vetenskapsakademien. Okt. 5. *Tysk romansafton* (1:a) af fru DAGMAR MÖLLER. Biträdande: hrr W. Stenhammar, Tor Aulin. Program: Brahms — Schubert.

Musikaliska akademien. Okt. 12, 13. YSAYE-PUGNO-konserter. Biträdande: frök. Märtha Ohlson.

Såsom Ava i »Valdemarsskatten» har fru Jungstedt haft ett nytt parti, hvilket säges ha från början varit henne tillämnadt af komponisten, ehuru rolen af någon anledning kom att kreeras af fru Thulin-Hellström, och detta såsom bekant, med stor framgång. Fröken Nordin har ock försökt sig i rolen. Att fru Jungstedts stora talang och ståtliga, nordiska apparition skulle i Avas person träda fram på det fördelaktigaste, kunde man vänta. Om det känsliga och svärmiska i Avas förhållande till Valdemar fick ett varmare uttryck af hennes första representant, så visade sig den nya öfverlägsen i imponerande dramatisk kraft i tredje aktens scen vid igenkännandet af konungen och trotset emot honom. Utförandet framkallade ock rikt bifall.

Ett intressant musiknöje var fru Möllers tyska musikafton, såväl till program som konstnärlig framställning. Hennes röst och talang äro för väl kända att nu behöfva karaktäriseras; för aftonen var hon vid god disposition och framkallade varmt bifall, som ledde till ett par bisseringar. Af Brahms sjöng fru M. 1. »Meine Liebe ist grün», 2. »Die Mainacht», 3. Des Liebsten Schwur», 4. «Wiegenlied», 5. Liebestreu», 6. Feldeinsamkeit och 7 Vergebliches Ständchen, af hvilka särskildt de lifliga och humoristiska n:o 3 och 7 slogo an; Schubertsångerna voro: »Die Post», »Lied der Mignon», »Erlkönig», »Haidenröslein», »Der Doppelgänger» och »Ständchen.» Fru M:s ypperliga dramatiska föredrag af »Erlkönig» och det särskilda karaktäriserandet däri af de tre personerna i dikten ha vi förut haft tillfälle att framhålla. Det täcka utförandet af »Haidenröslein» vinner också alltid rikt bifall. Mellan sångafdelningarne spelades med verkligt mästerskap Brahms' sonat n:o 2 A-dur (Op. 100) för violin och piano af hrr Tor Aulin och Vilh. Stenhammar. Denna komposition af Brahms innehåller en lika vacker som lättfattlig musik, hvilken senare egenskap ej i allmänhet tillhör hans kammarmusik. Hr Stenhammar skötte med fin smak ackompagnementet till sångerna.

Den belgisk-franska artist-duon Ysaye-Pugno har nu gifvit sina båda bestämda konserter, af hvilka i synnerhet den första var talrikt besökt. Att de berömda konstnärernas prestationer af publiken erkändes vara af första rang, därom vittnade det entusiastiska bifallet och de många inropningarna under och efter konserterna. På de båda artisternas såväl musikaliska gedigenhet som glänsande virtuositet gaf hvarje nummer å programmen prof. Ett samspel sådant som deras hör till det ovanliga, ej endast i tekniskt hänseende utan ock i samstämmande sann uppfattning och nyansering. Ysayes klockrena intonation, kraft och smekande välljud i tonen känner man förut, och Pugno är en med honom själsbefryndad konstnär, mäktig alla hans instruments uttrycksmedel, med den klarhet i föredraget, som är utmärkande för den verklige konstnären; sällan märktes hos honom något öfvermått af pedalisering eller kraft i anslaget. Första konserten började med D-moll-sonat af Saint-Saëns (op. 75) och slöts med Beethovens härliga »Kreutzer»-sonat. Mr. Pugno spelade dessutom solo: Le Carneval de vienne (op. 26) af Schumann, en egen originel komposition »Sérénade à la Lune», med månskenssvärmeri och vågglittrande ackompagnement; Mr Ysaye utförde Sarabande et Gigue af Bach, »Rondo caprice» af Guiraud och en egen »Rêve d' Enfant», en mystiskt-fantastisk drömbild i toner. Andra konserten inleddes af Mozarts Sonat A-dur n:o 17, mästerligt spelad, med slut-prestot kanske i något för svindlande fart, och afslöts med Sonat af César Franck för violin och piano, ett märkligt opus, hvilket icke en gång genom det öfverlägsna utförandet beredde oss ostörd musikalisk njutning. Bästa intrycket göra yttersatserna, af hvilken den första mycket påminner om duon i början af »Fidelio.» Mr Pugnos solonummer voro denna gång: Bach: Prelude et fugue, D. Scarlatti: Pièce i A-dur, Liszt: Rhapsodie hongroise n:o 11; Mr Ysayes: Beethoven: Romance i G-dur, Vieuxtemps: Final du Concert, E-dur samt en egen komposition »Etude Poême n:o 6.» Dessutom spelade Mr Pugno och fröken Märtha Ohlson »Reverie du soir» och »Scherzo» för 2 flyglar af Saint-Saëns, det senare stycket en verklig bravour-pjes. Fröken Märtha Ohlsons deltagande med sin lärare i dessa stycken förtjänar allt beröm likasom hennes ackompanjerande af Mr Ysaye, så mycket mera, som den unga pianisten lär ha haft kort tid för inöfvandet af sina partier.

Musiknotiser

från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. Teatern. Under inöfning äro för närvarande Herm. Götz' komiska opera »Hårdt mot Hårdt», som i öfversättning af Fritz Arlberg uppsattes här 1888. Äfven Wagners »Rheingold» har börjat inöfvas för att uppföras under nästa speltermin.

Abonnemang (för 30 föreställningar) har äfven för detta spelår anordnats. Onsdagen blir fortfarande abonnemangsdag. Prisen äro synnerligast å parkett och platserna närmast lågt satta. (Från 100 kr. parkett till 20 kr. 5 o. 6 plats å 3:e raden). Äfven till de 5 första symfonikonserterna mottagas abonnemang. 1:a symfonikonserten blifver d. 20 okt. Programmen för dessa skola anföras i nästa nummer.

Kammarmusikus Emil Sundqvist, en aktad medlem af hofkapellet, firade d. 2 okt. 25 års-dagen af sitt inträde i hofkapellet, hvilket han som violinist oafbrutet under denna tid tillhört. Med anledning däraf var han af ett antal kamrater inbjuden till en enkel fest å Hôtel Du Nord, där jubilaren hyllades i såväl tal som sång.

Vid Filharmoniska sällskapets sammanträde d. 4 okt. upplästes en skrifvelse från hr Wilh. Stenhammar, som med uttryckande af hjärtliga känslor för sällskapet anmälde sig vara nödgad afsäga sig dirigentbefattningen då han nu mottagit anställning som andre kapellmästare vid operan och funne sina krafter icke räcka till att samtidigt sköta ifrågavarande båda värf. Till dirigent efter hr Stenhammar valde sällskapet med stor majoritet hr Erik Åkerberg, som förut ledt Musikföreningens öfningar. Till vice ordförande efter d:r Knut Kjellberg, som afsagt sig, valdes docenten vid Tekniska högskolan Karl Ljungberg, till sekreterare efter den i våras nyvalde kamrer J. May, som fått förhinder, utsågs hr John E. Winge.

Aulinska kvartettens 1:a kammarmusiksoaré, d. 18 okt., har till program: Haydn: Stråkkvartett B-dur (Ed. Peters N:o 10); Mozart: Pianokvartett, G-moll; Beethovon: Stråkkvartett, Ess-dur, op. 127. Programmen för de öfriga soaréerna skola vi redogöra för framdeles.

Bellmanskören förbereder konsert med nytt program söndagen den 4 november kl. 8 e. m. i Musikaliska akademiens stora sal. Framstående solister medverka.

Musikhistoriska museet har från den bekante tonsättaren Arrigo Boïto (»Mefistofeles'» kompositör) fått mottaga hans porträtt med egenhändig påskrift samt ett likaledes af honom egenhändigt skrifvet notblad ur »Mefistofeles». — Från Västgöta-Dals regemente har museet som depositum mottagit dels en gammal fälttrumma (nära $^3/_4$ meter hög), dels ett s. k. turkiskt klockspel från 1700-talet. Genom köp ha förvärfvats en finsk kantelse samt en stråkcittra af särdeles egendomlig form.

Lindens operasällskap, som d. 1 okt. efter en lyckosam sejour i Helsingfors anlände till Gefle, gaf därstädes tisdags afton inför utsåldt hus och under stormande bifall »Regementets dotter» med fröken Mathilda Keyser som Marie.

Sällskapet för svenska kvartettsångens befrämjande, hvars inbjudning till pristäflan mellan svenska tonsättare för manskvartetter är intagen i n:o 13 och 14 af denna tidning, har tillkännagifvit att vid bedömande af kompositionerna tagas i främsta rummet hänsyn till sångbar melodi och lättflytande stämföring samt sångernas lämplighet för vanligt röstomfång. Erfarenheten har nämligen gifvit vid handen att mera invecklade och med kontrapunktisk lärdom behandlade kompositioner oftast äro opraktiska. Priserna äro, som nämnts, trenne: 400, 100 och 50 kronor. Täflingskompositionerna skola före 1 dec. inlämnas i Abr. Lundqvists hofmusikhandel.

Arbetareinstitutets folkkonsert den 7 d:s hade på sitt program: Sällskapskvartett af H. Berens; Final ur Don Juan; Romans af Goltermann, och Ständchen af Ersfeld, för violoncell; Aria ur Villars dragoner, sånger af Söderman och H. Alfvén. Medverkande: Fru E. Johnn, fröknarna Märtha Ohlson och H. Munthe samt hrr M. Zedeler och O. Sandberg.

Sigrid Arnoldson har börjat sitt vintergästspel vid Stadtteatern i Bremen som Violetta i »Traviata» och Marie i »Regementets dotter» och vunnit rikt bifall.

Göteborg. Konsert gafs här d. 10 oktober af Eugène Ysaye och Raoul Pugno för fylld salong och under lifligt bifall. Stora teatern har fortfarande dramatisk repertoar och några andra konserter, med undantag af Trädgårdsföreningens, ha ännu ej afhörts.

Från våra grannland.

Kristiania. Sept. 28—okt. 14. Af härvarande teatrar har endast Centralteatern med »Resan till Kina» bjudit på musikpjeser. Deremot ha denna tid konserterna florerat. D. 2 okt. gafs af frk. Anna Scharffenberg Romanskonsert, d. 3 o. 8 frk. Bokken-Lassen sångsoaré med deklamatoriskt biträde af danske diktaren Holger Drachmann, som gästat den norska hufvudstaden. Af en blind pianist Einar Melling gafs d. 4 okt. konsert med biträde af sångerskan fru Ottilia Kaurin och fröken Lulli Lous (ackomp.). Programmet upptog bl. a. kompositioner af konsertgifvaren, näml. en Humoresk och en Suite i 4 satser (Fiss moll) för piano, hvarjemte han improviserade öfver ett uppgifvet tema. Den unge tonsättaren säges röja rätt god begåfning såsom sådan. Han gaf sedan en folkkonsert med andra biträdande. D. 8 gaf sopransångerskan Marna Bilenberg-Evensen en »debutkonsert».

Musikforeningens första konsert under säsongen gafs d. 6 okt., som vanligt under hr Iver Holters ledning. Programmet var följande: 1 Schumann: Symfoni, D-moll; 2 Grieg: Pianokonsert m. ork. (frk. Dagmar Walle-Hansen); 3 J. Svendsen: Andante ur violinkonsert med ork. (hr Gustav Lange); 4 Svendsen: »Romeo och Julia», fantasi för orkester. Upptagandet af Johan Svendsens kompositioner var tydligen en hyllning åt den norske tonsättaren, som d. 30 sept. fyllde 60 år. Nationalteatern firade densamma med att som mellanaktsmusik använda uteslutande musik af honom. I Köpenhamn, der Svendsen, som bekant, är kapellmästare vid kgl. teatern, blef den ansedde musikern mycket firad med blommor, telegram, en dyrbar present af silfver samt en penningegåfva till belopp af »närmare 20,000 än 10,000 kronor», insamlad af en komité, bestående af kammersanger Simonsen, musikförl. A. V. Hansen och overrättsassessor Hindenburg.

D. 8 okt. gafs en kyrkokonsert af hr Velle Vellesen, hvarvid bl. a. utfördes kompositioner af honom: Preludium för orgel, kyrkoaria för sopran och en sådan för bariton med olligat violoncell. Baritonsångaren marquis Francesco de Souza, som senast konserterat i Köpenhamn, gaf d. 9 o. 12 okt. konserter, biträdd af danska pianisten frk. Anna Thorup och signor Benjame, »maëstro» i k. operan i Lissabon (ackomp.). Romans ur »Tannhäuser», prologen i »Pajazzo» och toreadorsången i »Carmen» stodo på programmen bl. a. Konserter ha vidare gifvits af frk. Walle-Hansen och Willy Burmester, hvilken d. 14 okt. hade afskedskonsert.

Helsingfors. Sept. 27—okt. 10. På Svenska teatern gaf Lindenska operasällskapet d. 29 sept. sin afskedsföreställning (hvarom i förra numret nämndes), och å Alexandersteatern en sådan med »Faust», då frk. Keyser sjöng Margaretas och s:r Ettore Gandolfi Mefistofeles' partier. — Fru Alma Fohström har sedan i början af oktober gifvit två konserter, den ena i Universitetssalen, med bitr. af fru Wanda Stein från Warschau och hr Merikanto, den andra i Nya kyrkan, assisterad af den sistnämnde. — Vid filharmoniska sällskapets konserter i Societetshuset under dir. Kajanus' ledning har en violinvirtuos, Armondo Zanibono från Bologna medverkat. Denne biträdde äfven sångerskan Maikki Järnefelt vid en af henne d. 10 okt. gifven konsert.

Köpenhamn. Sept. 28—okt. 12. Kgl. teaterns repertoar af musikpjeser har under denna tid upptagit »På Sicilien», »Bajadser», »Carmen», »Faust», »En midsommarnattsdröm» och »Trubaduren» (Leonora, Azucena: fru Brun, frk. Krarup-Hansen; Luna, Manrico: hrr Simonsen, Herold) samt baletterna »Et Folksagn» och »De tre gaver». Dagmar-teatern har gifvit operetten »Röverne». Konsert gafs d. 5 okt. af hr Georg Høeberg med orkester under hr Axel Gades ledning och biträde af frk. Anna Thomsen (debut). D. 9 gaf hr Julius Steenberg en sångafton med egna kompositioner, biträdd af fru Dagmar Möller, fru Golla Hammerich och hr Henri Verdier.

Från andra land.

Paris. På Stora operan har Massenets »Cid» gifvits för 100:de gången, hvarvid musik- och librett-författarne skänkt 1000 francs till teaterns pensionskassa.

London. Vid en s. k. promenadkonsert i midten af förra månaden i Queens Hall sjöng för första gången på en sådan m:me Lilian Eldée juvelarian ur »Faust». Under sista sommaren uppträdde m:me Eldée å Coventgarden-teatern som Musette i Puccinis »Bohème».

Wien. På hofteatern här gafs 4 okt. Mozarts »Cosi fan tutte» med ny stilfull uppsättning och med användning för första gången af en vridbar scen.

Hamburg. Lortzings opera »Regina» har nyligen med ny textbearbetning uppförts å Stadtteatern och vunnit stort bifall.

Svensk Musiktidning

Nordiskt Musikblad. — 20:de årgången. — **För hvarje musikaliskt hem,**

utgifves 1900 efter samma plan som förut, innehållande ***populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter*** *med* ***biografier*** *och* ***musikbilaga.*** *Tidningen utkommer såsom förut två gånger i månaden (utom juli—aug., »den döda säsongen») till ett pris af* ***5 kronor*** *pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å* ***Expeditionen, Kungstensgatan 56,*** *3 tr., i* ***bok-*** *och* ***musikhandeln,*** *å posten och tidningskontor.* ***I landsorten*** *prenumereras bäst å* ***posten.***

Porträtt med biografi: N:o 1 Jac. Ax. Josephson, N:o 2 Wilma Neruda-Hallé o. E. N. Méhul, N:o 3 Johanne Stockmarr och C. F. Lundquist, N:o 4 Teresa Carreno, N:o 5 P. U. Stenhammar, N:o 6 Thorvald Lammers och J. P. E. Hartmann, N:o 7 Anton Bruckner, N:o 8 Georg Anthes. N:o 9 Conrad Nordqvist, H. Winderstein, N:o 10 C. Millöcker, N;o 11 och 12 (dubbelnummer) Carl Claudius, Joh. Svanberg, Interiör af Musikhistoriska museet i Stockholm, N;o 13 Rob. Kajanus, N:o 14 Raoul Pugno och Eugène Ysaye, N:o 15 Adelina Patti-Cederström.

Skandinaviska Pianofabriken,

32 Mäster-Samuelsgatan 32,

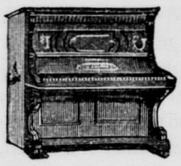

rekommenderar

sin tillverkning af utmärkta, af framstående musici vitsordade **Pianinos** och **Orglar** till billiga priser. Full garanti. Goda betalningsvilkor. Begagnade instrument tagas i utbyte. *Begär priskurant.*

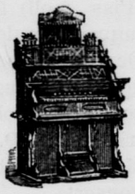

Pianomagasin.

Svenska Pianinos: Största lager från I. G. Malmsjö, Kongl.-Hofleverantör, S. Andersson, Bergqvist & Nilsson, I. P. Löfberg & C:o, Stavenow & C:o m. fl. **Utländska Pianinos:** från G. Schwechten, Steinweg Nachf. och Uebel & Lechleiter. **Flyglar:** fr. I. G. Malmsjö, Steinweg Nachf. m. fl. — **Orglar:** från Mason & Hamlins verldsberömda firma. Begagnade instrument tagas i utbyte.

Gust. Petterson & C:o,
43 Regeringsgatan 43, Stockholm.

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen.

Mottagning kl. 9—10 f. m. och 4—5 e. m.

Kungstensgatan 56, 3 tr.

Tel. Vasa 6 19. **Frans J. Huss.**

Professor Hermann Scholtz

Königl. Sachs. Kammervirtuos mottager elever i Pianospelning.

Adr. *Schnorrstrasse 1*

Dresden.

I Musik- och Bokhandeln:

Populär

Piano-Skola

med

Klaviatur-Tabell

för noternas snabba inlärande.

Ny, lättfattlig undervisningsmetod för barn, öfversatt och bearbetad efter

Prof. **H. von Bocklet.**

Häft. 3 kr., i pappband 3: 50, clothband 4 kr.

»Enkel, praktisk och fullt systematisk, gående i lagom hastighet och utan hopp från det lättare till det svårare. Torde vara den bästa pianoskola vi hittills haft i Sverige. En ytterligare förtjenst hos det verkligen vackra arbetet är att bearbetaren förmått göra det så alltigenom svenskt som det verkligen är.»

(Gotlands Allehanda.)

Elkan & Schildknechts Musikhandel
28 Drottninggatan 28.

Kurs i **plastik** samt undervisning i **sång** efter den italienska sångmetoden i förening med **instuderande af roler,** med särskildt afseende fäst vid frasering och diktion, meddelas af

SIGNE HEBBE
Sturegatan 24 Stockholm.

Svensk Musiktidnings musikbilaga

1900

till helårsprenumeranter utgöres af

MUSIKALBUM

XIII

10 sidor, innehållande

för piano 2 händer:

Knut Bäck: Fantasistycke.
Gustaf Hägg: Humoresk.
Vilh. Stenhammar: Polska.

för en röst (baryton) med piano:

Karl Valentin: I skördetid (e—e).

Frankel & Cos *PIANOFABRIK.*

Drottninggatan 38.

Förstklassiga, prisbelönta Pianinon och Flyglar. Äldre tagas i utbyte.

OBS. Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris (endast kontant) å expeditionen.

Hrr Sångare

kunna erhålla god ledning i röstbildning och smakfullt föredrag till moderat pris. Närmare meddelas å denna tidnings byrå, Kungstensgatan 56, 3 tr. upp.

J. G. MALMSJÖ

GÖTEBORG

Etablerad 1813.

Kongl. Hofleverantör.

Tjuguen **första** pris, in- och utrikes.

Flyglar och Pianinos

Beqväma afbetalningsvilkor.

Talrika vitsord från framstående musici och konstnärer, bl. a. från **Alfred Reisenauer, Professor Frans Neruda, Alfred Grünfeld, Moritz Rosenthal, Prof. Franz Mannstädt, Dir. Aug. Körling, Mad. Teresa Carreno, Fru Margareta Stern, Fru Hilma Svedbom, Fröken Tora Hwass** samt **Kungl. Musikaliska Akademien** och **Göteborgs** mera framstående musici och musiklärarinnor.

Innehåll: Giuseppe Verdi (med porträtt. Originalet, med notfacsimile och namnteckning, skänkt af tonsättaren till Musikhistoriska museet i Stockholm). — Tankar om musik och musikundervisning, af Elise Saiger (forts. och slut.) — Internationella Musiksällskapet. Innehållet af dess »Tidskrift». — Musikpressen. — Litteratur. — Följetong: Marions melodi. Ur Adr. Boieldieus lif (forts. fr. N:r 14.) — Dödsfall inom musik- och operavärlden 1899. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten, från våra grannland och andra land. — Annonser.

STOCKHOLM, CENTRAL-TRYCKERIET, 1900.